

MTÜ Piiriveere Liider

SUUR STRATEEGIASEMINAR

27. november 2014

Orava Kultuurimajas

ÜHISNÄDAL

PÄEVAKAVA

14.45 Kogunemine, registreerumine

15.00 Avasõnad. Volinike koosoleku esimees Teet Helm.

15.05 Tänapäevase strateegiapäeva eesmärgid. LEADER programmi rakendamise ajakava. Lühikokkuvõtte Piiriveere Liideri strateegia 2015-2020 tööversioonist. Juhatuse esimees Kaidi-Mari Liping.

15.20 Piiriveere Liideri uue perioodi meetmete tutvustus, muudatused võrreldes eelneva perioodiga. Strateegiarühma esindaja Viivika Kooser.

15.45 Töö laudkondades osalejate endi sõnastatud teemadel. Igas lauas on lauajuht, osalejad liiguvad laudade vahel ringi omal valikul.

17.45 Laudkondade töö tulemuste kokkuvõtted ning info sellest, kuidas tulemusi edaspidi kasutatakse.

18.15 Õhtusöök ja üllatus

AVASÕNAD

Piiriveere Liider volinike koosoleku esimees Teet Helm

Tänase strateegiapäeva eesmärgid

- Soovime anda infot selle kohta, millisteks tegevusteks ja kui palju alates 2015/2016 aastast LEADER rahasid taotleda saab. 2013. a nov strateegiaseminaril tehtud SWOT analüüsi aluseks võttes valminud strateegia tööversioon
- Soovime saada kõikvõimalikke ettepanekuid oma töö paremaks korraldamiseks, et raha taotlemise protsess võimalikult hästi sujuks.

Leader programmi 2015-2020 rakendamise ajakava

- Nov 2014 - esitatud ettevalmistava toetuse taotlus
- Dets 2014 – märts 2015 jätkub PVL strateegiarühma töö
- Märts 2015 – maaelu arengukava heakskiitmine;
LEADER määruse väljatöötamine
- 30. aprill 2015 PVL strateegia esitamine PmMin-le
- Mai 2015 LEADER määruse jõustumine
- Suvi 2015 Strateegia nõuetele vastavaks tunnistamine PmMin-s,
alus taotleda 80% toetusest
- August 2015: KTG esitab PRIAsse taotluse 80% toetuse (7 a)
saamiseks (strateegia elluviimiseks) ning 2015. a. rakenduskava
(meetmete eelarved + tegevusgrupi admin.kulud)
- Oktoober 2015: PRIA kinnitab otsusega 80% eelarvest. Kui see
kinnitus on käes, tohib tegevusgrupp projektitaotlejatelt projekte
vastu võtma hakata.
- Sügis 2015 PmMin strateegiate heakskiitmine, hindamine. KTG-de
pingerea alusel jaotatakse juurde ülejäänud 20% eelarvest)

Lühikokkuvõte PVL strateegia 2015-2020 tööversioonist

Visioon aastaks 2025

Aastaks 2025 on Piiriveere tugevate, kokkuhoidvate ja koostööd tegevate kogukondadega piirkond.

Väärtustame inimest, oma eristuvat sisemist identiteeti, traditsioone, looduskeskkonda. Ettevõtluse ja elukeskkonna arendamisel kasutame efektiivselt piiriäärset asukohta ja kohalikke ressursse.

Lühikokkuvõte PVL strateegia 2015-2020 tööversioonist

Prioriteetidid

- **Kohaliku ressursi ja potentsiaali** (kohalik inimene, kultuur, loodus, miljööpäränd, säästev energia jne) **parem rakendamine.**
- **Ettevõtluskeskkonna arendamine ja ettevõtlikkuse toetamine** (kusjuures oluline on mis iganes valdkonna ettevõtlus, mis toodaks lisandväärtust ja võimaldaks head palka).
- Piirkonnas ühtlase, elanikkonna vanusstruktuurile vastava **elukvaliteedi tagamine.**

Lühikokkuvõte PVL strateegia 2015-2020 tööversioonist

Eesmärgid

- Piirkonna ettevõtlus on mitmekesine
- Ettevõtluses rakendatakse rohkem kohalikku ressurssi ja potentsiaali
- Elanikkonna elukvaliteet on paranenud tänu huvitegevusele ja teenuste kättesaadavusele
- Piirkonna tööealise rahvastiku potentsiaal on tööturul paremini rakendatud

2015-2020 meetmete tutvustus

Meede 1. Elukeskkonna arendamine

on suunatud elukeskkonna arendamisele ja puudusvajaduste lahendamisele.

Meede 2. Ettevõtluse arendamine

tegevused peaksid olema orienteeritud arenguvajaduste lahendamisele, jätkusuutlikud, võimalusel kergesti lahendatavad.

Meede 3. Ühistegevuse ja koostöö arendamine M 1

ja M 2 hõlmav horisontaalne meede, tuues juurde ühistegevuse ja koostöö aspekti.

Meede 1.

ELUKESKKONNA ARENDAMINE

- Tagada piirkonnas ühtlane, elanikkonna vanusstruktuurile vastav elukvaliteet, pakkudes kõigile vanusegruppidele erinevaid võimalusi huvitegevuseks ja eneseteostuseks kodule võimalikult lähedal.
- Säilitada ja parandada piirkonna miljööväärtust, pärimuskultuuri ning atraktiivset elukeskkonda.

Meede 1.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Vaba aja veetmiseks üritus- ja tegevuskohtade ehitamine, rekonstrueerimine ning parendamine.
- Eelistatud on sellised hooned ja ruumid, mis vajavad vähem investeeringuid.

Meede 1.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Huviringide ja õpitubade (v.a. koolide huviringid) käivitamiseks ja edasiarendamiseks vajalike vahendite, seadmete ja inventari soetamine.
- Ürituste, tegevuste ja koolituste läbiviimisega seotud juhendamise tasud: eksperdid, lektorid, koolitajad (töövõtuleping).

Meede 1.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Laste, noorte ja täiskasvanute huviringide juhtidele suunatud koolitused.
- Tegevused erinevate vanuserühmade, sh noorte ettevõtlikkuse, tööhõive ja kogukondliku aktiivsuse suurendamiseks

Meede 1.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Uute ürituste algatamine või juba ellukutsutud ürituste uuele, kõrgemale tasemele viimine.
- Paikkonna tuntuse tõstmine (ühine tunnus, eripära esiletoomine, viidastamine, infomaterjalid).

Meede 1.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Piirkonnale omaste pärimuslike traditsioonide väärtustamine, taaselustamine ja kaasajastamine.
- Pärimuskultuuri jäädvustamine ja kajastamine – trükised, õppefilmid, meedia, kodulehed internetis, infomaterjalid.

Pärimuskultuur hõlmab kohalikku ajalugu ja kultuuri (laul, tants, käsitöö, elamise viis, traditsioonid, toit, ajaloolised sündmused ja kohad, legendid, muistendid jne) ning selle säilitamist.

Meede 1.

TOETUSMÄÄRAD JA -SUMMAD

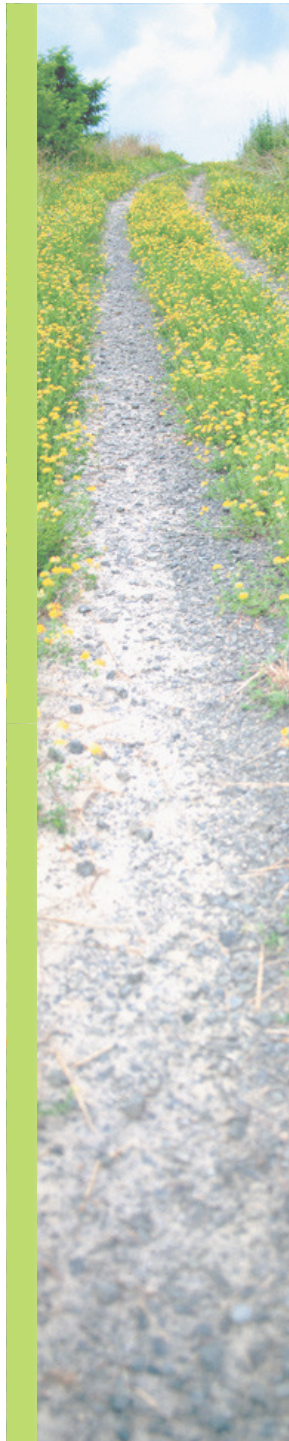
Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma **1 000** eurot ja maksimaalne toetussumma **10 000** eurot ühe projektitaotluse kohta ühes voorus.

Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.

Projektitoetust saavad taotleda **MTÜ-d, SA-d ja KOV-id kuni 90%** abikõlblikest kuludest, **ettevõtjad kuni 60%** abikõlblikest kuludest, **seltsingud kuni 100%** abikõlblikest kuludest.

Meede 2.

ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

- PVL piirkonna ettevõtluses paremini rakendada kohalikku toorainet, ressurssi, potentsiaali (kohalik inimene, kultuur, loodus, miljööpärand, säästev energia, piiriäärne asukoht).
- Parandada ettevõtluskeskkonda, suurendada ettevõtlikkust ja ettevõtjate konkurentsivõimet, pakkuda elanikele ja külastajatele uusi tooteid ja teenuseid

Meede 2.

ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

- Luua piirkonda uusi ettevõtteid, luua uusi töökohti ning säilitada olemasolevaid.
- Tõsta palgataset piirkonnas, et oleks rohkem vähemalt Eesti mediaan palgaga töökohti.

Meede 2.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

Ettevõtluse arendamiseks, mitmekesistamiseks ja/või uute töökohtade loomiseks vajalike:

- Seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmise.
- Rajatiste ja ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine.
- Objekti ehitamise ja rakendamisega seotud infrastruktuuri väljaehitamine.
- Ettevõtete viidastamine ja tähistamine.

Meede 2.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Piirkonna ettevõtetele ja elanikkonnale osutatavate toodete ja teenuste arendamine, sh sotsiaalne ettevõtetus ja kogukonnateenused.
- Turundus ja reklaami alaste tegevuste teostamine, sh kodulehekülgede tegemine.
- Teavitustegevused (infopäevad, konverentsid), info- ja õppematerjalide koostamine.

Meede 2.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Töölased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad, Eesti-sisesed õppereisid), mis on suunatud PVL piirkonnas elavate ja/või töötavate isikute tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule suurendamiseks töötajate konkurentsivõime kasvu.
- Ettevõtluse ühistegevuse toetamine.

Meede 2.

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Meetmest EI ANTA toetust põllumajanduslikuks tootmiseks, st kasvatamist ei toeta, töötlemist ja väärindamist toetame (kus toodang läheb lõpptarbimisse).

Meede 2.

TÄIENDAVAD TINGIMUSED

- Investeeringuprojektide puhul taotlejal kohustuslik eelneva tegutsemise nõue (2 aastat).
- Üle 10 000 EUR investeeringuprojektide puhul vajalik esitada äriplaan (PVL lihtsustatud vormil), rahavoogude prognoos.

Meede 2.

TÄIENDAVAD TINGIMUSED

Toetusmäärad ja –summad:

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma **1 000** eurot ja maksimaalne toetussumma **25 000** eurot ühe projektitaotluse kohta ühes voorus.

Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse.

Meede 2.

TOETUSMÄÄRAD JA -SUMMAD

SA, MTÜ, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on ettevõtlust toetava tegevuse või investeeringuga, mis **ei ole suunatud tulu teenimisele.**

SA, MTÜ, KOV kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on **tulu teenimisele suunatud** tegevuse või investeeringuga, sh kogukonnateenusega.

**Ettevõtjale kuni 60%,
seltsingule kuni 100%** abikõlblike kulude maksumusest.

Meede 3.

KOOSTÖÖ JA ÜHISTEGEVUSE

ARENDAMINE

Meetme eesmärgiks on koostöö ja ühistegevuse arendamine Piiriveere Liideri strateegia eesmärkide saavutamisele kaasa aitavates valdkondades ja tegevustes.

Koostöö ja ühistegevuse arendamise tegevused peavad kaasa aitama meetmetes 1 ja 2 välja toodud eesmärkide täitmisele.

Meede 3.1

ÜHISTEGEVUSE ARENDAMINE

Projektikonkursi keskseks tegevuseks on **tegevuspiirkonnasisesed ühisprojektid**. Projektitaotleja peab projektitaotluses kirjeldama, milline on ühistegevusest saadav kasu igale partnerile/osapoolle. Toetatakse ka väljaspool Piiriveere Liideri tegevuspiirkonda olevatelt organisatsioonidelt (näiteks edumeelsed ettevõtted, teadusasutused, ülikoolid jne) oskusteabe jms sisseostmist eeldusel, et see toob kasu Piiriveere Liider tegevuspiirkonnale.

Meede 3.1

ÜHISTEGEVUSE ARENDAMINE

Meetme rakendamisega soovitakse:

- Suurendada ühistegevuses osalevate organisatsioonide arvu ning kogukondade ja organisatsioonide suutlikkust.
- Aidata kaasa meetmete 1 ja 2 eesmärkide täitmisele.

Meede 3.1

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Sihtgruppide võrgustikke (ettevõtjad, kogukonnad, noored jne), sh katusorganisatsioone ja tugistruktuure ja/või nende liikmeskonda tugevdavad koolitustegevused (sh Eestisisesed õppereisid ning välis-õppereisid juhul, kui sihtrühmana on terve PVL piirkond kaasatud).
- Ühisturundustegevused (paketid, messid, turundusmaterjalid jne).
- Piirkonna atraktiivsust ja tuntust toetavad ühistegevused.

Meede 3.1

ABIKÕLBIKUD TEGEVUSED JA KULUD

- Ühistegevuse projektid, mis aktiveerivad meetme 1 ja 2 sihtgruppe, toetavad nende suutlikkust ja mis soovitatavalt lõppevad konkreetse tulemusega (n laadad, ühisnäitused, muud ühisüritused);
- Meetmest toetatakse vaid pehmeid tegevusi, investeeringute tegemist, põhivara, seadmete ostmist jne ei toetata.
- Teenusepakkujaid ja tarnijaid ei loeta ühistegevuse (partnerite) hulka.

Meede 3.1

TOETUSMÄÄRAD- JA SUMMAD

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma **1 000** eurot ja maksimaalne toetussumma **20 000** eurot ühe projektitaotluse kohta ühes voorus.

Taotleja tohib ühes voorus meetmesse esitada ühe taotluse.

Meede 3.1

TOETUSMÄÄRAD- JA SUMMAD

SA, MTÜ, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on ettevõtlust toetava tegevuse või investeeringuga, mis ei ole suunatud tulu teenimisele.

SA, MTÜ, KOV kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest, kui tegemist on tulu teenimisele suunatud tegevuse või investeeringuga, sh kogukonnateenusega.

Ettevõtjale kuni 60%,
seltsingule kuni 100% abikõlblike kulude maksumusest.

Meede 3.2.

KOOSTÖÖ JA ÜHISTEGEVUSE ARENDAMINE

Koostööprojektid Leader määruse mõistes, st Piiriveere Liideri koostööprojektid teiste tegevusgruppidega Eestis ja rahvusvahelised koostööprojektid. Koostöö arendamise tegevused peavad kaasa aitama meetmetes 1 ja 2 välja toodud eesmärkide täitmisele.

Toetuse saaja:

KOHALIK TEGEVUSGRUPP.

Meede 3.2.

KOOSTÖÖ

ARENDAMINE

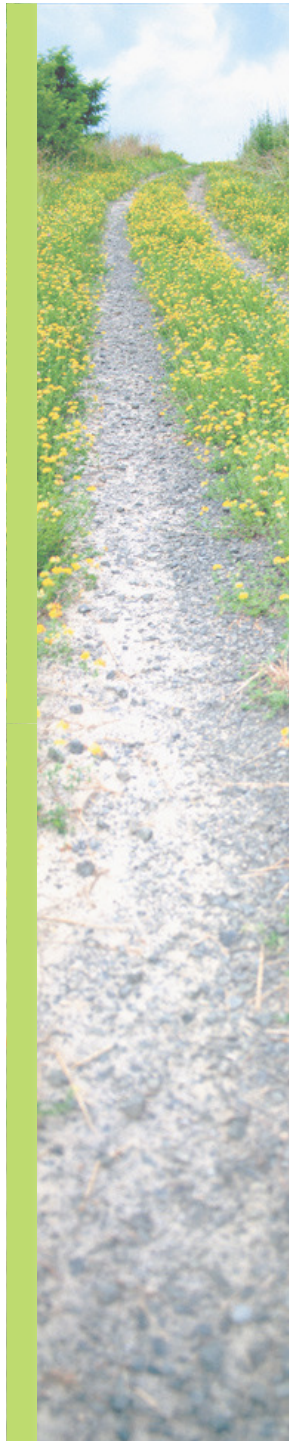
**Koostööprojektid kiidab heaks üldkoosolek,
hindamiskriteeriume
koostööprojektide puhul ei rakendata**

Meede 3.2.

TOETUSMÄÄRAD- JA SUMMAD

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma **1 000** eurot ja maksimaalne toetussumma **20 000** eurot ühe projektitaotluse kohta ühes voorus.

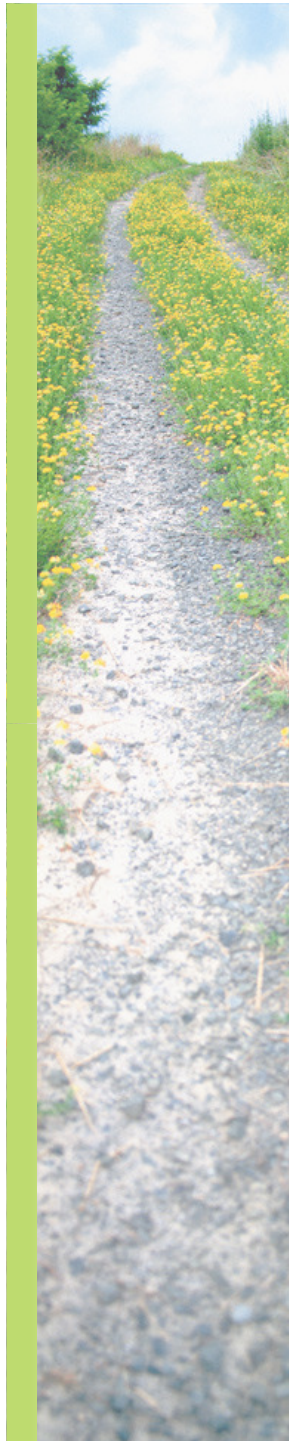
Projektitoetust antakse **tegevusgrupi projektile kuni 90%** abikõlblike kulude maksumusest.

Projektitoetuse eelarve jagunemine aastate ja meetmete kaupa (prognoos)

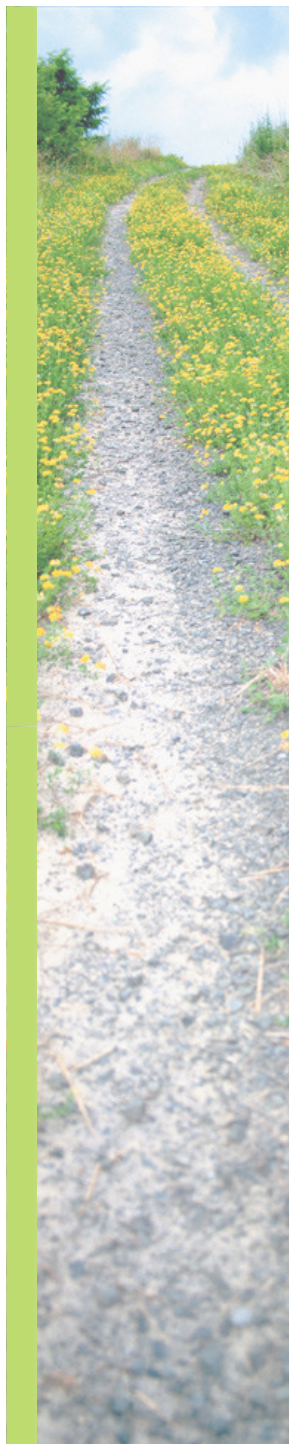
Vt excel tabel

Töö laudkondades –

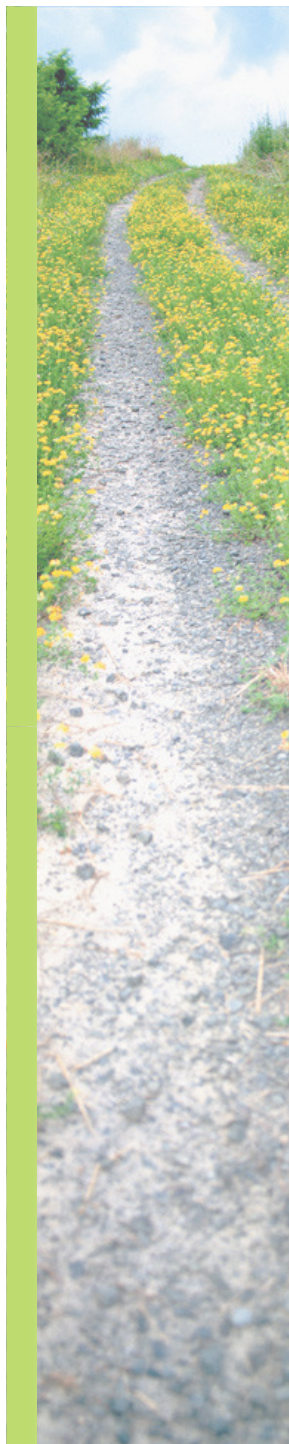

<http://padlet.com/kaidimari/zldq8w01ya2q>

Laudkondade töö kokkuvõtted laajuhtidelt

Mis saab edasi?

Kuidas laudkondade töö tulemusi kasutame?

SUUR AITÄH!

**ÕHTUSÖÖK JA
ÜLLATUSESINEJAD**

